Sähköposti 3.11.2026

Lähettäjä: Nousu Tuula (STM) <tuula.nousu@gov.fi>
Lähetetty: tiistai 3. marraskuuta 2026 10.43
Vastaanottaja: Kainulainen Pirjo <pirjo.kainulainen@eduskunta.fi

Ohessa vastauksemme: 5 § 2 mom. ja 11 § 2 mom. osalta muutos aiempaan muutokseen verrattuna. Muiden pykälien osalta ehdotetut voimaantuloajankohdat ovat ok. Huom: Vastineen seliteosaa myös muutettu. Tässä alleviivaukset vain havainnollistamaan.

Uusi 3.11.2026 versio (HE 97/2026 vp):

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lain 5 §:n 2 momentti ja 11 §:n 2 momentti tulevat voimaan 1 päivänä lokakuuta 2027 ja 13 §:n 1 ja 2 momentti, 3 momentin johdantokappale ja 3 momentin 5 a kohta, 14 ja 22 a § tulevat voimaan 1 päivänä lokakuuta 2029, kuitenkin siten, että lain 3 §:n 5 c – 5 e kohdassa tarkoitettuja merkintöjä koskevat vaatimukset on toteutettava potilastietojärjestelmiin viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2030.

[Selite: Hallituksen esityksen pääasiallisessa sisällössä lain voimaantuloksi todetaan 1.12.2026. Tämä 1.12.2026 olisi lain voimaantulon ajankohta. Hallituksen esityksen kappaleessa 8 Voimaantulo todetaan: ”Lain 5 §:n 2 momentti ja 11 §:n 2 momentti ehdotetaan kuitenkin tulemaan voimaan 1.10.2027 ja lain 13 §:n 1 ja 2 momentti, 3 momentin johdantokappale ja 3 momentin 5 a kohta, 14 ja 22 a § ehdotetaan tulemaan voimaan 1.10.2029.”

Kyseistä siirtymäsäännöskohtaa muutetaan siten, että siihen lisätään lain 3 §:n 5 c – 5 e kohdassa tarkoitettujen merkintöjen toteuttamisvelvoite potilastietojärjestelmiin seuraavasti: lain 3 §:n 5 c–5 e kohdassa tarkoitettuja merkintöjä koskevat vaatimukset on toteutettava potilastietojärjestelmiin viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2030.

Velvollisuus erityislupaa edellyttävien lääkemääräysten sähköiseen määräämiseen (5 § 2 mom.) voi tulla voimaan Kanta-lääkityslistan käyttöönoton aikataulussa 1.10.2027, sillä niiden sähköinen määrääminen on jo nykyisen lain mukaan mahdollista, mutta ei pakollista. Tämän mahdollistavat myös järjestelmävaatimukset. Lain 11 §:n 2 momentti on tarpeen saada voimaan heti Kanta-lääkityslistan 1.10.2027 käyttöönoton myötä, jotta apteekit voivat käyttää myös uutta tulostetta tietojen hakuun heti lääkityslistan käyttöönoton jälkeen.

Lääkehoidon tiedonhallinnan 3. vaiheen aikataulu on sidoksissa aikaisemman vaiheen toteutuksiin, sillä seuraavaa vaihetta ei voida ottaa käyttöön Kanta-palveluissa ennen kuin kaikilla hyvinvointialueilla käytössä oleviin potilastietojärjestelmiin on otettu käyttöön edellinen versio ja seuraavaa versiota tukeva (niin sanotun eteenpäin yhteensopivan) versio. Koska 2. vaiheen käyttöönotto vaikuttaa viivästyvän tavoiteaikataulusta, STM toteaa, että nyt tällä hallituksen esityksellä (HE 97/2026 vp) toteutettava 3. vaihetta koskevaa voimaantuloa olisi tarkoituksenmukaista siirtää eteenpäin alkamaan 1.10.2029 ja viimeistään 1.10.2030. Tavoitteena on, että 3. vaiheen toiminnallisuudet olisivat potilastietojärjestelmissä käytössä 1.10.2029-1.10.2030 aikana.

Tarkistusmerkintöjen, huomiomerkintöjen ja itsehoitovalmisteiden käyttöä koskevien merkintöjen (3 §:n 5 c – 5 e kohdat) vaiheittainen käyttöönotto alkaa 1.10.2029. Toiminnallisuuksien edellyttämän lainsäädännön tulee olla voimassa jo vaiheittaisen käyttöönoton alkaessa, jotta merkintöjen tallentamiselle, käsittelylle ja luovuttamiselle on riittävä oikeusperusta myös koko käyttöönottovaiheen ajan. Siirtymäajalle tulee olla takaraja, jotta lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa ryhtyä valvontatoimenpiteisiin 1.10.2030 jälkeen, jos toiminnallisuuksia ei ole otettu käyttöön.